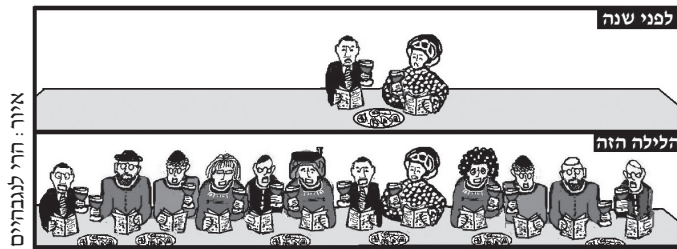

שבת שלום

גיליון 1207 בס"ד פרשת צו, חג הפסח תשפ"א

מה נשתנה הלילה הזה... (משנה פסוקים י, ד)

צריך לעשות שינוי בלילה הזה כדי שיראו הבנים ושאלו ויאמרו: "מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות" עד שישב להם ויאמר להם: כך וכך אירע כך וכך היה. וכיצד משנה? מחלק להם קליות ואגוזים ועוקרים השולחן מלפניהם קודם שיאכלו, וחוטפין מצה זה מיד זה, וכיוצא בדברים האלו. אין לו בן, אשתו שואלתו. אין לו אישה, שואלין זה את זה 'מה נשתנה הלילה הזה'. ואפילו היו כולן חכמים. היה לבדו, שואל לעצמו 'מה נשתנה הלילה הזה'.

(משנה תורה לרמב"ם, הלכות חמץ ומצה ז, א)

תהליך לימודי משמעותי עובר דרך שאלה, גם כאשר הלומד הוא השואל את עצמו. מה משוקע בבחירה לפתוח את ההגדה בשאלות? או - מה מונח בשיוכן החוק כל כך ללילה זה? **שאלה מעוררת סקרנות.** כאשר לאדם חסרה הבנה הוא מבקש להשלימה, עובר לעמדת 'קליטה'. כאשר לא קשה לו דבר, הידיעה הנוספת רובצת עליו כעול, ושערי ליבו לא יפתחו בפניה.

באופן עמוק יותר, ניתן לזהות שני שלבים בתהליך לימודי: בשלב ראשון אדם קולט מידע, אוהו בחלקיו, ב'צלעות' המגדירות אותו. בשלב שני הוא מבין ומפנים, משנה את 'מצב הצבירה' של המידע, הנטמע מעתה בתוך עולמו. אך שכח הוא מצב בו אדם קולט מידע ברמה הראשונה, אך אינו עובר אל השנייה. הסיבות לכך יכולות להיות רבות: בשל העדר ידיעות מקדימות, העדר תשתית מושגית מתאימה, או בשל תודעה אחרת בה הוא נתון, והיא מקשה עליו לעכל ידיעה - שאינה עולה בקנה אחד עם תפיסת עולמו. במצבים אלו, שאלה מציפה את דבר הפער הקיים בין המקום והתודעה בהם הוא מצוי, לבין הידיעה החדשה המבקשת לבוא אל תוך עולמו. ללא מענה הולם לפער זה, יקשה עליו המעבר אל הקליטה הפנימית ואל ההפנמה.

בניסוח אחר נאמר כך: כאשר אדם שואל שאלה, שתי התרחשויות מתחוללות במקביל בנפשו: האחת - גלויה, בה נוכחת שאלה עניינית על הנושא העומד על הפרק. השנייה - סמויה, ובה ביטוי להנחות היסוד ולעמדה הרוחנית בה הוא נתון. לדוגמה: שני אנשים נחשפים לעולה מוסרית. לאחד מהם שאלות רבות, לשני - אין שאלות. פער זה שבין השניים, מעיד יותר מכל על סולם הערכים השונה, על הרגישות המוסרית של הראשון, ועל החסך הקיים בעולמו של השני. כמה שכחה היא מציאות בה קבוצת אנשים נחשפת להתרחשות, ולכל אחד מהם שאלה אחרת. לראשון שאלה חינוכית, לשני - דתית, השלישי ישאל בעולם הרוח, והרביעי יתבע את מקומו של המוסר. שאלות אלו מהוות חלון תצפית אל עולמו הפנימי של כל אחד מן השואלים.

(הרב שמעון קליין: מתוך שיעור בבית המדרש הוירטואלי של ישיבת הר עציון)

חג שמח לכל קוראינו ולכל בית ישראל - שנזכה לקיים בזמן חירותנו את הכתוב:
**וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, עַל כֵּן אֲנִכִּי מְצֹדָה לַעֲשׂוֹת אֶת הַדָּבָר הַזֶּה:
"לֹא תִשָּׂק שְׂכִיר, עֲנִי וְאֶבְיוֹן מֵאֲחִיךָ אוּ מִגֵּרְךָ אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ בְּשַׁעְרֶיךָ"**

לחם העוני של הנרי החמישי

חיים ויצמן

משפחת ויצמן מקדישה גיליון זה של "שבת שלום" ודברי תורה אלו לזכר בנו ואחינו נאות ז"ל שנלקח מאתנו בדמי ימינו. בחג הפסח לפני עשר שנים.

של כל מלך. עבד, הוא אומר, יכול לישון בשקט על מצעו הפשוט והקשה, לעומת המלך, ששנתו טרופה למרות שמשכבו רך ומהודר:

Not all these, laid in bed majestic,
Can sleep so soundly as the wretched slave,
Who with a body fill'd and vacant mind
Gets him to rest, cramm'd with distressful bread;
Never sees horrid night, the child of hell,
But, like a lackey, from the rise to set
Sweats in the eye of Phoebus and all night
Sleeps in Elysium

ובתרגומו היפה של הבמאי וחוקר התיאטרון אברהם עוז (אני מודה לו על רשותו לצטט את עבודתו, שלא פורסמה עדיין):

לא אֵלֶּה, הַשְּׂרֻעִים עַל עֶרֶשׁ מְלֶךְ,
יִשְׁנֶה עִמָּךְ כְּשֶׁפֶל הַעֲבָדִים,
אֲשֶׁר בְּכַבֵּד גּוֹף וְלֵב קָלִיל
יְנוּחַ, מִפֶּטֶם בְּלָחֶם עֹנִי:
הוא לא יִרְאֶה לַיִל בְּלָחוֹת בֶּן תַּפְתָּ,
כִּי יַעֲמַל מִשְׁחָר עַד שְׁקִיעָה,
יִזְיַע לְמוֹל פְּבוֹס, וּבְלִילָה
יִשָּׁן כְּמוֹ בְּנֵי-עַדְוָן

אליבא דשייקספיר, מנקודת המבט של המלך, העבד העני לא רק ישן טוב אלא אוכל מלוא כרסו. ימיו אמנם קשים, אבל הלילה הוא מפלטו - מעין עולם הבא.

אינני יודע אם שייקספיר קישר בין לחם הדוחק של העבד לבין לחם העוני של המקרא. אבל ההבחנה בין יום ולילה בקטע זה גם מתקשרת לסיפור יציאת מצרים. הרי יציאת מצרים מתרחשת בתפר בין לילה ליום. מכת הבכורות והצלת בני ישראל מהמכה מתרחשת בחצות הלילה. פרעה משלח אותם והם עומדים בפני בוקר אחר, שלא ידעו עד כה. עד למועד זה הם קמו משנתם ליום של עבודת פרך; בבוקר זה הם קמים לעולם חדש ולמסע אל החופש בארצם. בטניהם עדיין מלאות בלחם העוני של הלילה הקודם ואין להם שהות לאפות את הלחם של היום החדש, שלא מספיק להחמיץ.

אבל יש פחד בבוקר החדש הזה. בעבודת הם היו מסוגלים לעבור את יום הסבל כי ידעו שאחרי השקיעה יניחו להם לאכול ולישון. ביום הזה, של היציאה ממצרים, עלתה אי וודאות מרחפת מעליהם ואין הם יודעים אם בלילה שיגיע יוכלו לאכול ולנוח.

מה הוא לחם העוני של שייקספיר, שהוא מכנה distressful bread? המילה distress פירושה "מצוקה". עי"פ רש"י, לחם העוני גורם למצוקה כי הוא אינו מספיק להשביע את הרעב. אך נראה לי

בתחילת הסדר, לפני שמתחילים לספר על יציאת מצרים, בוצעים, לפי רוב המנהגים, את המצה האמצעית מבין שלוש המצות הנמצאות על השולחן יחד עם סימני החג האחרים. את חלקה הגדול מניחים בצד או מצפינים כדי שישמש לאחר הסעודה כאפיקומן.

בסוף המגיד מברכים שתי ברכות על המצות שנתרו על השולחן - שתי השלימות והחתיכה שנתרה מהאמצעית. עי"פ דעה אחת (למשל, בהגדה של הרב יצחק מירסקי) שתי הברכות מכוונות לצירופים שונים של המצות הללו. ברכת המוציא, שמברכים בכל שבת וחג על לחם משנה כחלק משמחת היום, היא הברכה על שתי המצות השלמות. הברכה השנייה, "על אכילת מצה", היא על מצה אחת שלמה, ועל המצה השבורה משום לחם עוני.

דעה זו משקפת את השניות שבמצוות אכילת מצה, שניות המקבלת ביטוי בפסוק הקובע את המצווה (דברים ט"ז ג):

לא תאכל עליו חֶמֶץ שְׂבַעַת יָמִים תֹּאכַל עִלָּיו מַצוֹת
לֶחֶם עֹנִי כִּי בַחֲפוּזֶן יֵצְאֶת מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְמַעַן
תִּזְכֹּר אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

מצד אחד, המצה אמורה להזכיר לנו את הגאולה ממצרים, אבל מצד שני היא גם "לחם עוני", שאת משמעותו הפסוק אינו מפרש. חז"ל התאמצו להסביר את המונח בדרכים שונות, אך הפירוש הרווח הוא זה שרש"י מביא (עי"פ אחת הדעות במסכת פסחים קט"ו, ע"ב): "לחם עוני כתיב - ודרכו של עני בפרוסה לפיכך צריך שיראה כבוצע מן הפרוסה". דהיינו, נדבך נוסף של המצה הוא התגלמותה כלחם עוני, אשר אמורה להזכיר אפוא לא את הגאולה ממצרים, אלא את השעבוד במצרים. בהיות אמותינו ואבותינו עבדים, לא יכלו הם להרשות לעצמם לא לחם עשיר ואף לא כיכר לחם שלם, אלא אך "פרוסה", כלשונו של רש"י.

שני התפקידים של המצה נראים על פניהם כסותרים זה את זה, לא רק להלכה אלא גם למעשה. כשאנו מקיימים את מצוות אכילת מצה בליל הסדר, כיצד עלינו להרגיש? האם מדובר במצווה של שמחה או שמא במצווה של עצבות?

שורש הקושיה הוא בהנחה שלחם עוני הוא לחם של סבל. עבד, או כל עני אחר, סובל כשהוא אוכל לחם כי הלחם הוא גס, ורחוק מלהספיק. האמנם?

זויות מבט נוספת על לחם העוני אפשר למצוא במקור לא צפוי - המחזה "הנרי החמישי" של וויליאם שייקספיר. בפתח המערכה הרביעית של המחזה, הנרי, מלך אנגליה, עומד לפני קרב מכריע נגד הצרפתים, הנדמים כחזקים ממנו ומצבאו. הנרי ניצב לבדו ומרהרר על האחריות הרובצת על כתפיו

ראשוני לחירות, אולם אף על פי כן אין זו חירות אמיתית. העם שיצא ממצרים לא קיבל עליו את מלכות ה', ולכן אין לנו "הלל שלם" בחג בו נכשל ניסיון מימוש חירותנו... יציאת מצרים היא גאולה ואיננה גאולה גם יחד. היא גאולה מבחינת אתערותא דלעילא (התעוררות שמיימית), והיא איננה גאולה מבחינת התערותא לתא (התעוררות ארצית). כבר בייעוד הגדול לקראת יציאת מצרים ב"ארבע לשונות של גאולה", מפורשת ההבדלה העמוקה בין הגאולה בחינת **אמצעי** לבין הגאולה בחינת **תכלית**: **"והוצאתי, והצאתי, ולקחתי... וידעתם כי אני ה' אלוהיכם"**, ארבע הראשונות הן בידי שמים, ורק האחרונה היא בידי אדם. אין מעשה התשועה הופך לגאולה אלא אם כן הנושע משתתף במעשה לשם שמים, ואין בתשועה משום גאולה אם אין חלקו של הנושא בה אלא להנאתו...

ארבע לשונות של גאולה שאין עימנה הסיום של "וידעתם כי אני ה' אלוהיכם", גאולה של שקר הן מייצגות, וקשה גאולה של שקר לישראל מאובדן האמונה בגאולה. נפילת ירושלים וחורבן המימדש בידי טיטוס, ואף גזירות אדריאנוס על התורה והמצוות, לא עקרו את היהדות אף לא מלבם של אלה שנואשו מן הגאולה וציפו שזרעו של אברהם אבינו יכלה מאליו (בבלי בבא בתרא ס, ע"ב) ואילו פרשת שבתי צבי ערערה את יהדותם של מאמיניו, ואף פתחה פתח להתערערותה בעם ישראל כולו.

לפיכך חייב אדם שאין לו קומוניקציה עם מה שמאחורי הפרגוד, לנהוג זהירות יתירה לפני שהוא מכריז כי יש במאורעות של תשועה צבאית והצלחה לאומית-מדינית משום אתחלתא דגאולה (ראשית צמיחת גאולתנו). (מתוך י. ליבוביץ: שיחות על חגי ישראל ומועדיו)

אברנבאל מסביר את מנהגו להטיף **יין מהכוס**, כאשר מזכירים את **מכות מצרים** לבילי הסדר, בצורך לחזק בתודעתנו את החשיבות המוסרית, בעת שמחתנו על גאולתנו, להצטער על המחיר ששילמו עליו בני אדם אחרים, וזאת למרות שנענשו בצדק על מעשיהם הרעים, משום "בנפול אויבך אל תשמח".

יְהִי בַיָּמִים הָהֵם וַיִּגְדַּל מֹשֶׁה וַיֵּצֵא אֶל אַחֵיו וַיֹּאמֶר בְּסִבְלָתְכֶם וַיֵּרָא אִישׁ מִפְּהֵי עֵבֶר מֵאֲחֵיו. וַיִּפֶן כֹּה וְכֹה, וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ, וַיִּדַּ אֶת הַמִּצְרִי, וַיִּטְמְנֵהוּ בַחֹלִי.

ארבע הפעולות אשר פעל משה רבנו מגידים לנו גדול רוממות נפשו: מלא רוח גבורה אלוהית, רם המעלה, אשר לא יוכל להביט את העול והחמס, ומציל היה בכל מה שאפשר לו להציל: (א) אשר היותו בבית המלכות, הלך לראות מצב אחינו בית ישראל, (ב) והכאתו את המצרי אשר היה מכה את אחד מאחינו העברים, (ג) ותוכחתו לעברי הרשע המכה את רעהו, (ד) והצלתו לשבע בנות כהן מדין מייד רועים וחמסנים.

ומזה ילמד כל בר לבב ובעל נפש יקרה להיות עומד בפרץ הציל את אחיו מידי עושקיהם נפש.

ובפרט באותם מקומות אשר אחינו שם מדוכאים ומעונים מבני-בלי-ברית. וכן גם בהיות אחד מאחינו בית ישראל עושק, אין להעלים עין וראוי לעזור ולהושיע את הנעשק, גם בהיות הנעשק נכרי ראוי גם כן בבוא מעשה זה לעמוד לימין הנעשק כי תועבת ה' כל עושה עוול. ומן האמור יש ללמוד גם כן שגם בהיות האדם בהשקט ובטחה, שלום ונחת באהלו ועושר וכבוד סביבו ודבריו נשמעים אצל הממשלה, אל יהיה חושב בלבבו לאמור הנה שלום באהלי, ומאי איכפת לי בזולתי, מן

שהגרי מלך אנגליה מתאר משהו אחר, אמנם לחם שנאכל בסוף יום של מצוקה, אך כזה המסמן דווקא את המעבר מהיום המכביד אל הלילה השלו. במובן זה, לחם העוני הוא מעין סף. דם קרבן הפסח, שנמרח על סף הבית כדי למונע מהמשחית להיכנס, הגן על בני ישראל במעבר בין עבודת לחירות. אבל לחם העוני החזיק את בני ישראל בחיים במשך שנות דור של שעבוד. הוא היה מין קרבן פסח בזעיר אנפין, שבאמצעותו בכל ערב עבר כל אחד מבני ישראל יציאת מצרים אישית והכרחית, שבלעדיה היו כולם נמקים לגמרי.

לפי פרשנות מוצעת זו, המצה הוא סמל מורכב, של גאולה מצד אחד ושל עבודת מצד שני. לחם העוני שנתן נחמה פורתא בזמן העבודת הוא לחם הגאולה שנאפה על הסף בין השעבוד לחירות. חיים ויצמן הוא סופר ומתרגם וחבר קהילת ידידיה

וּפְשֵׁט אֶת בְּגָדָיו וְלָבַשׁ בְּגָדִים אַחֲרָיִם וְהוֹצִיא אֶת הַדָּשָׁן אֶל מַחוּץ לַמַּחֲנֶה אֶל מְקוֹם טְהוֹר.

(ויקרא ו, ד)

תנו רבנן: 'ופשט... ולבש בגדים אחרים והוציא את הדשן' (ויקרא ו) - שומעני כדרך יום הכפורים, שפושט **בגדי קודש ולבש בגדים אחרים** - מקיש בגדים שלובש לבגדים שפושט, מה להלך בגדי קודש - אף כאן בגדי קודש. אם כן, מה תלמוד לומר **אחרים**? פחותין מהן. רבי אליעזר אומר: 'אחרים והוציא' - לימד על הכהנים בעלי מומין שכשרין להוציא הדשן. אמר מר: אחרים - פחותין מהן, כדתנא דבי רבי ישמעאל. דתנא דבי רבי ישמעאל: בגדים שבישל בהן קדרה לרבו - לא ימוזג בהן כוס לרבו.

(בבלי יומא כג ע"ב)

...שרידי עבודת יום אתמול טעונים פינוי והרחקה בכדי להתחיל עבודת היום החדש במקום מחודש ופנוי כולו. לפי הסתכלות זו, תיגלה לנו האזהרה שההתעסקות במעשה יום שעבר: **ההוצאה** ואולי גם ההרמה - מצוותה בבגדים שחוקים ובלויים. אין ללבש גאות לכבוד הנעשה בעבר והוא נדחה הצדה מפני המצווה החדשה שכל יום נולד דורש קיומה.

(הרש"ר הירש שם, שם)

"בניסן נגאלו ובניסן עתידים להיגאל" - על גאולת מצרים ועל הגאולה העתידית

תפקידו של אליהו הנביא לעתיד לבא: "הושיב לב אבות על בנים".

(מתוך ההפטרה לשבת הגדול)

...וחכמים אומרים: [אין אליהו בא] לא לרחק ולא לקרב, אלא לעשות שלום בעולם, שנאמר (מלאכי ג) "הנה אנכי שלח לכם את אליהו הנביא וגו' והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם".

(משנה עדיות ח, ז)

תכלית יציאת מצרים לא הושגה, ומשימת זמן חירותנו קיבלה צורת חירות מדומה, של משהו שהוא אמנם תנאי

אחי או מן כל העולם כולו.

(הרב משה כלפון, 'דרכי משה', גירבא, תוניס, המאה ה-19, מתוך: 'הלילה הזה' - הגדה ישראלית בעריכת מישאל ונועם ציון, באדיבות העורכים)

עבדי זמן

עבדי זמן עבדי עבדים הם
עבד אדני הוא לבד הפשי:
על כן בבקש כל אגוש חלקו
"חלקי אדני" אמרה נפשי.

(רבי יהודה הלוי)

...שיר קצר ויפהפה זה מעמיד נגוד חריף בין עבדי הזמן המשועבדים להנאות העולם הזה, לחומרנות ולעכשיו, שאינם אלא עבדי עבדים, כנגד עבד ה' שהוא ורק הוא חופשי באמת. הביטוי 'זמן' בשירת ספרד עניינו 'חיי שעה' והנאות העולם, אך גם גורל האדם על פגעיו וקשייו. העולם והזמן והמילים הנרדפות להם הם אויבו המושבעים של האדם. מכאן שיעבד הזמן - הנהנה לשעה קלה מחייו, קשור בה בעת גם לפגעי הזמן, לקשייו ולתהפוכותיו, ואלה לא יאחרו לבוא.

עבד הזמן הוא 'עבד עבדים' אם במשמעות של הפלגה, כלומר עבדות מוחלטת, ואם מתוך כך שהזמן עצמו הוא 'עבד' וכפוף לחוקיות שקבע לו יוצרו. ממילא המשעבד עצמו לזמן - לעבד הוא משתעבד! 'עבד עבדים' מתקשר בתודעתנו לקללה הקדומה של נוח - 'אָרוֹר כָּנְעָן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאֶחָיו' - אך עניין 'ארורי' בהקשר הזה של יחסי אדם ואולקים מעלה בזכרוננו את הפסוק בירמיהו יז, ה: 'אָרוֹר הַגִּבֹּר אֲשֶׁר יִבְטֹחַ בְּאֲדָם וְאֵשׁ בְּשֵׁר זָרְעוֹ, וְכִנְגְדוּ בְּרוּחַ הַגִּבֹּר אֲשֶׁר יִבְטֹחַ בְּה' וְהָיָה ה' מִבְּטָחוֹ' (שם, ז).

עבדי הזמן עבדי עבדים הם, וכל עניינם באדם ובחומרנות, וכנגדם עבד ה' חופשי הוא שהרי בוטח הוא בה' והוא חלקו, וכדברי ירמיהו 'וְהָיָה פִּעְוֵי שְׂתוּלָה עַל מִיַּם וְעַל יוֹבֵל יִשְׁלַח שְׂרָפָיו וְלֹא יִרְאֶה כִּי יָבֵא חֶסֶד וְהָיָה עֲלֵהוּ רֶעֶן וּבִשְׂתָּהּ בַּצֵּרֶת לֹא יִדְאָג וְלֹא יִמְיֵשׁ מַעֲשׂוֹת פְּרִי'. החלק השני של השיר הוא מסקנה אישית מן הקביעה בחלק הראשון: 'על כן בבקש כל אגוש חלקו' - כאשר בני אדם מבקשים 'חלק בעולם', ודוק, השימוש במילה 'אגוש' מציינת את האדם בחולשתו, והדבר מתבטא בצירוף 'אגוש (בחולם)-אגוש (בשורק)' השכיח בשירת ההגות בימי הביניים - 'חלקי ה' אמרה נפשי' - החלטתו של הדובר בשיר ברורה וחדה: כנגד 'חלק האדם' הוא קובע 'חלקי ה' - חלוקה ברורה זו בין חלק האדם בעולם החומרי ובין חלקו הרוחני 'חלק אלוה ממעל' מתקשר היטב לחלוקה דומה בתיאור סוף החיים בספר קהלת (יב, ז): 'וַיֵּשֶׁב הָעֶפְרַי עַל הָאֶרֶץ כְּשֶׁהָיָה יְהוָה יִתְּנוּב אֶל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יִתְּנֶה'.

הפואנטה של השיר היא כי ההכרה 'חלקי ה' אמרה נפשי' לקוחה מילה במילה ממגילת איכה ג, כד: 'חֲלָקִי ה' אֶמְרָה נַפְשִׁי עַל כֵּן אוֹחִיל לוֹ. וּקְבִיעָה זו תוֹצֵאָה הִיא לְנֶאֱמָר קוֹדֵם (שם, כט): חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רָבָה אֶמְוַתֶּךָ. האמונה בקב"ה והתחלת אליו ובהמשך: טוב ה' לִקְוֹן לְנֶפֶשׁ תְּדַלְשֶׁנוּ (שם, כה) ובהמשך הדברים: טוב לְבָרֵךְ כִּי יִשָּׂא עַל בְּנֵעוּרָיו (שם, כז) - כנגד עבד הזמן נושא עבד ה' עול מלכות שמים מנעוריו.

(מתוך מאמר של פרופ' אפרים חזן באתר: הזמנה לפיוט)

ההנעה בתנועה

דברים אלו נכתבים בימים בהם עדיין יש הגבלות מסוימות להן אנו מחויבים כדי לשמור על עצמנו ועל סביבתנו ואנו מחויבים לכל קוראנו, לכל תושבי

ארצנו ולכל יושבי תבל רפואה שלימה ובריאות טובה, בתקווה ליציאה מהמסגר הזה בקרוב.

בינתיים, כדאי לעקוב באתר ובדף הפייסבוק אחרי הפעילות ברשת. בין היתר, התקיימו פאנלים שונים בנושאים שונים בחודשים האחרונים.

לאחרונה, במהלך חול המועד סוכות התקיימו שלושה מפגשי "סוכת שלום" מקוונים. פרטים באתר התנועה ובדף הפייסבוק.

בזאת חנוכה, התקיים בביתו ובמרפסתו של דוד ויימן (מתוך הקפדה על הנחיות הקורונה), קונצרט של להקת "אספקלריא" בהובלת המלחין מרדכי בק. כל ההכנסות קודש לפעילות עוז ושלוש.

נכון לעתה, חברי ההנהלה הם: מיקול ניצא, אנטון גודמן, אביעד הומינר-רוזנבלום, דוד ויימן

צרו קשר, צאו מהבית, השמעו את קולנו. פרטים

באתר התנועה: <http://ozveshalom.org.il/blog> ובדף הפייסבוק: <https://www.facebook.com/ozveshalom.netivotshalom>

מעוניינות/ים לפעול ציבורית להגשמת המטרות של

עוז ושלוש? צרו קשר עם לאה שקדיאל, 052-3911181, moshelea@netvision.net.il

קוראים יקרים

שבת שלום הוא מיזם מרכזי של תנועת עוז ושלוש. הגיליונות (יותר מ-1200 עד כה) מופצים (בזמנים רגילים) במאות בתי כנסת, ישיבות, ארגונים, סמינרים ועמותות בדוא"ל ובאינטרנט, ומהווים חיבור בין אוכלוסיות שונות המעוניינות בקול יהודי, תורני וציוני, הדוגל בחברה מוסרית וצודקת לטובת כל יושבי הארץ הזאת. התחלנו בשעה טובה, במידה רבה בעזרתכם, את המחזור הכ"ד להופעת "שבת שלום".

קהילת "שבת שלום" הכוללת את צוות העוסקים במלאכה, הכותבים הנאמנים, תומכינו וקוראינו, שותפה במפעל חשוב זה של התבוננות, חשבון נפש והפצת תורה של חיים, חמלה, צדק ושלוש.

לאורך השנים, אנו נמנעים באופן עקרוני ממימון הגיליון על ידי פרסומות ואיננו זוכים לתמיכה ממשלתית או מפלגתית, ולכן:

אנחנו תלויים בעזרתכם על מנת שנוכל להמשיך את מפעל "שבת שלום" על הוצאותיו הצנועות, הכוללות הדפסה והפצה במאות בתי כנסת בארץ, במייל ובאינטרנט.

כדאי לתרום באמצעות העברה ישירה לבנק לאומי סניף 912 מספר חשבון 09973803. **לא לשכוח לשלוח למרים פיין, רכזת המשרד, מייל המודיע על העברת התשלום,** כדי שהיא תוכל לעקוב אחר התשלומים ולשלוח קבלה על התרומה: ozveshalomns@gmail.com.

ניתן גם לשלוח המחאות לפקודת עוז ושלוש ליד מרים פיין, דוסטרובסקי 9, ירושלים, 933806

התרומות מוכרות לצורך פטור ממס.

להפצת המהדורה המודפסת, לקבלת המהדורה האלקטרונית ולבירורים: 052-3920206 - ozveshalomns@gmail.com

עורך אחראי - פנחס לייזר; מזכירת המערכת - מרים פיין לתגובות ולתיאום דברי תורה: pinchas.leiser@gmail.com

חפשו אותנו באתר התנועה: <http://ozveshalom.org.il/blog> ובדף הפייסבוק: <https://www.facebook.com/ozveshalom.netivotshalom>

<https://www.facebook.com/ozveshalom.netivotshalom>

